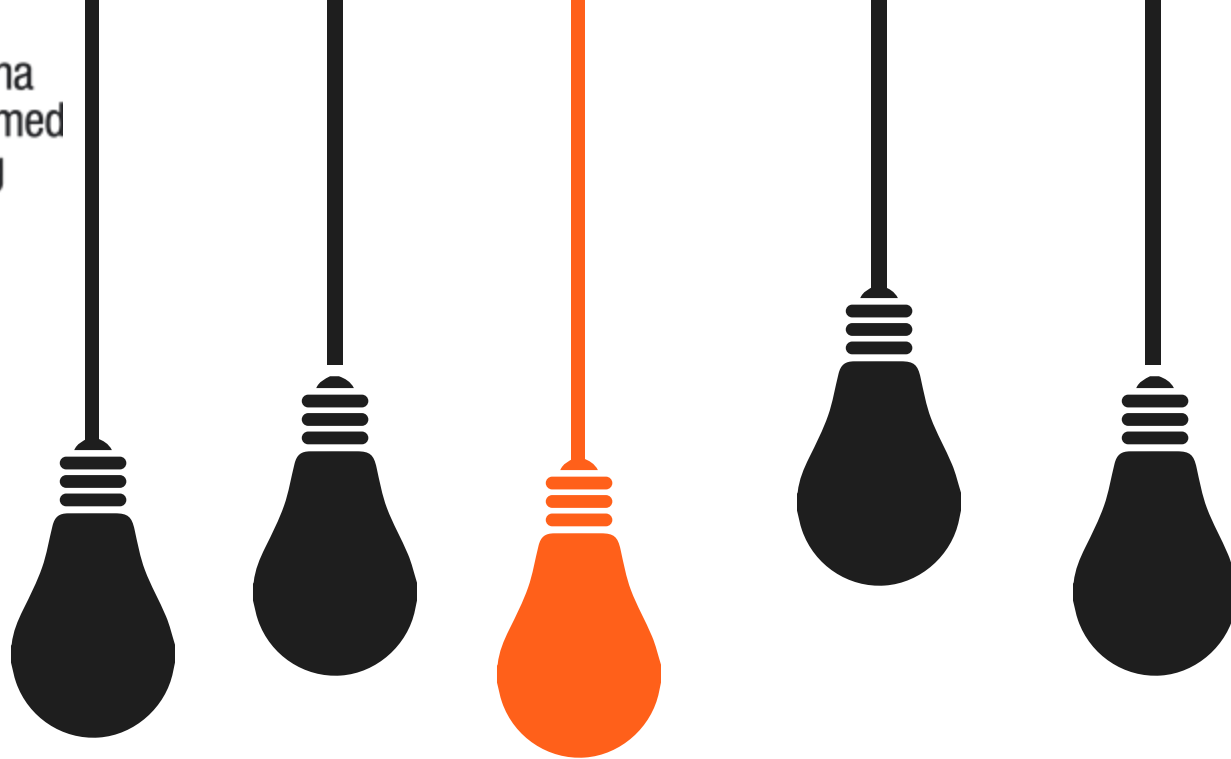

FORUM Idéburna
organisationer med
social inriktning

Handledning i ditt arbete med Idéburet Offentligt Partnerskap

---

Forum - idéburna organisationer
med social inriktning

INTRODUKTION

En god förutsättning för att lyckas med Idéburet offentligt partnerskap är att utgå ifrån samhällsutmaningen ni vill bemöta och de behov som målgruppen gett uttryck för. Här har Forum samlat ett antal framgångsfaktorer vi tror kan vara viktiga för er i arbetet med partnerskapsmodellen.

"Civilsamhället är mer kreativa att möta samhällsutmaningar. Vi måste hitta samverkan som tar vara på den kraften"

Emil Matsson, Direktör Göteborgs
Räddningsmission

BEHOVSBILDEN

Vad är ett Idéburet Offentligt Partnerskap?

Idéburet offentligt partnerskap (IOP) togs fram av Forum - idéburna organisationer med social inriktning 2010 och är en partnerskapsmodell mellan den idéburna och den offentliga sektorn.

Ett IOP fungerar bäst när:

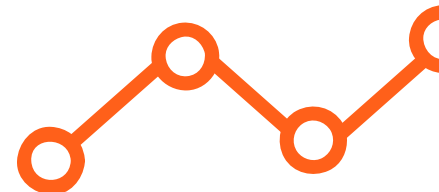
- Verksamheten sker på initiativ av den idéburna organisationen
- Verksamheten är ett led i att förverkliga ett politiskt program eller plan, där de idéburna organisationerna särskilt nämns. Exempelvis en lokal överenskommelse
- Verksamheten inte kan ses som en del av det normerade föreningsbidraget
- Det inte finns en marknad eller en konkurrenssituation att vårda
- Bägge parterna är med och finansierar verksamheten (via pengar eller andra insatser)
- Verksamheten inte detaljregleras från kommunen
- Verksamheten avses att drivas under en längre tid

LAGAR OCH REGLER

Är IOP tillåtet?

Ett IOP är tillåtet där det inte redan existerar en marknad. En offentlig myndighet är inte tvingad att upphandla all verksamhet som drivs av externa parter. Enligt EU-kommissionens jurister och den svenska regeringen ska varje regional/lokal myndighet bestämma lämpligt finansieringsverktyg utifrån verksamhets syfte och brukarnas behov. Att ingå ett Idéburet offentligt partnerskap är alltså fullt juridiskt möjligt.

-
- ➔ Här är ett par tips på var du kan hitta mer information om regelverket kring IOP. Klicka på texterna för att ta dig vidare!
  - ➔ Forums egna rapport tillsammans med Front Advokater
  - ➔ Göteborgs kommuns juridiska utredning
  - ➔ Malmö stads juridiska utredning
  - ➔ Sveriges Kommuner och Landstings juridiska utredning

BEHOVSBILDEN

Varför behövs Idéburet Offentligt Partnerskap?

Avsätt tillräckligt med resurser för behovsanalysen. Det är det verkliga behovet som ska styra vad som ska behandlas i partnerskapet. En nyttig fråga att ställa upprepade gånger är "varför". Följande är en förklaring av varför vi på Forum skapade Idéburet offentligt partnerskap (IOP) och något ni bör tänka på när ni diskuterar om IOP är rätt för just er.

Samhället är större än marknaden och staten. Så har det alltid varit och så kommer det alltid att vara. Lagen om offentlig upphandling, LOU, får ofta utstå kritik för att vara byråkratisk, ineffektiv och krånglig. Kritiken är tyvärr inte obefogad. Det säger sig självt att den praktiska tillämpningen av lagen blir trubbig när samma regelverk ska gälla både vid köp av vårdtjänster till våra gamla, som till köp av asfalt till ett vägbygge. När en offentlig instans och en idéburen organisation ingår ett Idéburet offentligt partnerskap, IOP, definierar de tillsammans en samhällsutmaning. På så sätt ökar möjligheten att förstå ett samhällsproblem och vad det är som behövs för att det ska lösas.

MÅLBILD OCH SYFTE

Vad vill vi uppnå med ett partnerskap?

Ett IOP bör alltid innehålla en text om syftet med partnerskapet. Var tydlig och konkret gällande ambitionerna i partnerskapet. Tänk även på att tydliggöra rollfördelning och ansvarsfördelning i syftesbeskrivningen,

Frågor att besvara:

- Varför vill vi ha samverkan? Vilken är den aktuella samhällsutmaningen?
- Vilken nytta ska den göra som inte kan åstadkommas i befintliga system?
- Vilken gemensam målbild och vilket syfte har vi med samverkan?
- På vilken nivå förväntar vi oss effekter? Var ska vi uppnå förändring?
- Är det någon princip vi absolut måste värna om för att kunna samverka? Varför och vilka är dessa?
- Hur ska vi se till att den idéburna parten har lika stort inflytande över processen?

SAMVERKAN

Hur kan vi samarbeta?

Dialog är en nyckel för god samverkan inom ramen för ett partnerskap. Utan dialog blir det omöjligt att definiera behov, förutsättningar och mål med partnerskapet. Här är några faktorer som kan vara till hjälp i era diskussioner kring hur samverkan ska se ut.

Relevans: Att man samverkar kring något som är relevant för samtliga parter. Att man bemöter en samhällsutmaning som alla känner är viktig. Engagemang, motivation, vilja och nyfikenhet är goda förutsättningar för en kraftfull insats.

Transparens: Att man är tydlig i kommunikationen, eftersom det påverkar förväntningar och förståelse av vad som ska ske.

Förankring: Att man säkerställer att det finns kunskap om samverkan hos de aktörer som ingår och att syftet med samverkan är tydligt. Här ingår även att diskutera hur samverkan med andra externa aktörer ska se ut.

Tillit: Att man låter processerna ta tid. Detta skapar förståelse för de olika parternas förutsättningar.

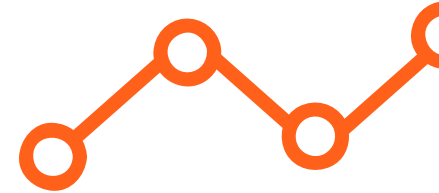
Konsolidering: Att frågorna prioriteras och att ledningen driver igenom beslut så att de får genomslag.

VÄRDEGRUND

Var noga med er värdegrund

Ett IOP innehåller alltid en värdegrundsbeskrivning. Reflektera över vilka principer er verksamhet värnar om och vad ni vill se införlivat i partnerskapet. En central del av många idéburna organisationers självbild är den röstbärande förmågan. Organisationer bör fundera över hur de i partnerskapet ska klara av balansgången av att värna om den viktiga förmågan att framföra kritik. Offentliga aktörer bör samtidigt reflektera över hur de kan införliva sina verksamhetsmål i värderingsbeskrivningen.

Exempel på värdeord som kan användas: Lyhördhet, öppenhet, dialog, långsiktighet, acceptans för kritik, tillit, mångfald, transparens.

**Tips! Kolla gärna in
Överenskommelsens
principer!**

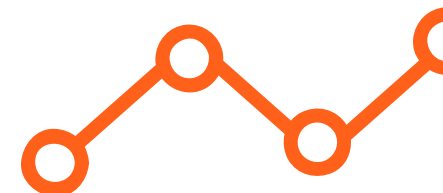
UPPFÖLJNING

Hur vet ni om målen har uppnåtts?

Tydliggör i partnerskapet hur uppföljning och utvärdering av projektet ska ske. Var även tydliga med hur ni planerar att hantera eventuella konflikter. Tänk dock på att samverkansprocesser tar tid. Ibland kan det vara viktigt att ha överseende med eventuella bakslag och mindre smärtor när aktörer med vitt skilda förutsättningar samarbetar.

Frågor att besvara:

- Vilka skäl finns för omförhandling av partnerskapet?
- Hur lång är uppsägningstiden?
- Hur skulle omförhandlingsprocessen se ut?

GODA EXEMPEL

Hur ser ett bra partnerskap ut?

Alla partnerskap möter olika samhällsutmaningar och fungerar inom olika kontexter. Det finns därför ingen mall att utgå ifrån. Däremot är dessa några partnerskap som vi anser är väl utformade utifrån våra principer med partnerskapsmodellen.

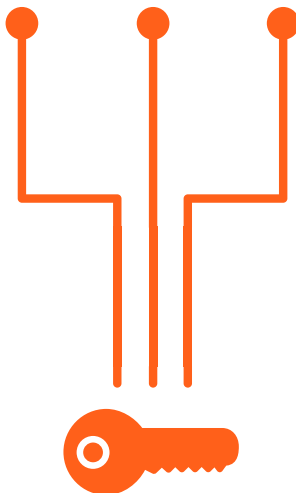

- ➔ Röda Korset och Landstinget Uppsala kring behandlingscentrum för tortyrskadade
- ➔ Bräcke Diakoni, Frälsningsarmén, Göteborgs Stadsmission och Göteborgs stad kring arbete med EU-migranter
- ➔ RFSL, RFSU och Region Skåne om en sexualterapeutiskt mottagning
- ➔ NyByvision, Uppsala Kommun och utbildnings- arbetsmarknadsnämnden kring språkträning och arbetsmarknadsintegrering

KONTAKTA OSS

Hur börjar vi?

Forum finns alltid tillgängliga för rådgivning. Ni kan även boka ett fysiskt besök med en av våra sakkunniga föreläsare.

Tveka inte att höra av dig till oss redan i dag, antingen till kansliet på mailadressen: kansli@socialforum.se eller direkt till Forums politiska sakkunnige Ludvig Sandberg på mailadressen: ludvig.sandberg@socialforum.se

Här kan ni klicka för att ta er vidare till Forums sida där vi beskriver IOP mer ingående.